

Oma koti toiveiden täyttymys – edessä itsenäinen elämä

ELINA LEINONEN, TEKSTI JA KUVAT
VILPPULA

ASUMINEN

Päivä paistoi **Riikka Kaijanniemen** valmistujaisjuhliissa viime toukokuussa: takana olivat kolmivuotiset opinnot Aitoon kotitalousoppilaitoksessa ja kädessä catering-alan tuore tutkintotodistus, suunnitelmassa oma asunto ja edessä itsenäisen elämä.

Valmistujaisissa Riikka ja hänen vanhempansa kuolivat eräältä vieraalta, että Kehitysvammaisten Palvelusäätiö hankkii ja vuokraa tukiasuntoja itsenäiseen elämään kykeneville kehitysvammaisille ihmisille. Juhlien jälkeen vanhemmat ottivat yhteyttä Palvelusäätiöön ja alkoivat etsiä Riikan tarpeita vastaavaa asuntoa. Oma rivi-

talokaksio järjestyi tuota pikaa kuin valmistujaislahjaksi.

–Haavevani oli jo kauan ollut muuttaa yksin omaan kotiin. Toivevani oli oma asunto

läheltä lapsuudenkotiä, kertoo Riikka Kaijanniemi.

Tukiasunto Raha-automaattiyhdistyksen avustuksella

Riikka Kaijanniemen uusi asunto löytyi aivan kotikulmilta Vilppulan kuntakeskuksen tuntumasta. Kehitysvammaisten Palvelusäätiö osti kaksion ja maksoi tarvittavat remontit, minkä mahdollisti Raha-automaattiyhdistyksen tukiasuntojen hankintaan myöntämä avustus.

Kesäkuussa Kaijanniemen perhe – isä **Marko**, äiti **Johanna**, Riikka, hänen veljensä **Santeri** ja **Joonas** ja sisarensa **Elina** – piti yhteiset maalaustalkoot Riikan tulevassa kodissa. Keittiö- ja saunaremontti saivat jäädä tuonemmaksi.

–Eipä voisi parempaa kotia kuvitella: oma sauna ja piha, palvelut lähellä ja mikä parasta – vanhemmat ja sisarukset kävelyamatkan päässä, iloitsee äiti Johanna Kaijanniemi.

Uusi koti sisustettiin ja kalustettiin yhteistuumin äidin kanssa ja huonekalukauppoja kierrettiin ahkerasti. Riikka valitsi itse kotinsa kalusteet. Heinäkuussa oli edessä muutto ensiasuntoon.

Itsenäistymisen haaste äidille ja tyttärelle

–Ensimmäisinä viikkoina olin huolissani Riikan selviytymisestä. Mietin, mitkä kattilat milloinkin käryävät, ja soittelin monta kertaa päivässä, Johanna Kaijanniemi kertoo.

Kehitysvammaisten Palvelusäätiö etsii tukiasunnon tarvitsijoita

Kehitysvammaiset ihmiset ja heidän läheisensä toivovat yhä itsenäisempiä asumismahdollisuuksia. Nykyistä yksilöllisempien asumismuotojen kehittäminen laitoshoidon sijaan on asetettu niin ikään valtakunnalliseksi tavoitteeksi. Lisäksi johtaja Markku Niemelän Sosiaali- ja terveysministeriölle laatima esitys laitosasumisen hajuttamisesta ja kehitysvammaisten henkilöiden asunto-olosuhteiden järjestämisestä lisää tukiasuntojen tarvetta tulevaisuudessa.

–Kehitysvammaisten Palvelusäätiö pyrkii vastaamaan asumisen ajankohtaisiin haasteisiin ostamalla ja vuokraamalla tukiasuntoja itsenäisesti asuvien kehitysvammaisten ihmisten käyttöön. Meille tarjoutui mahdollisuus tukiasuntojen hankin-

taan viime vuodenvaihteessa, jolloin Raha-automaattiyhdistys myönsi tähän tarkoitukseen investointiavustuksen, kertoo toiminnanjohtaja **Markku Virkamäki**.

–Etsimme nyt sellaisia kehitysvammaisia tai muuten erityistä tukea tarvitsevia ihmisiä, jotka tarvitsevat oman asunnon ja selviävät itsenäisesti tai tukipalveluiden avulla.

–Asunnontarvitsijoiden tavoittamiseksi teemme mielellämme yhteistyötä Kehitysvammaisten Tukiliiton tukipiirien ja -yhdistysten kanssa. Yksityisten ihmisten ja omaisten yhteydenotot ovat myös tervetulleita, Virkamäki toteaa.

Kotikunta järjestää asukkaalle tukipalvelut, jotka voivat olla joko henkilökohtaisen avustajan antamaa palvelua tai muu-

ta yksilölliseen tarpeeseen perustuvaa tukea.

–Tukiasuntojen hankinnassa on kyse palvelurakenteen monipuolistamisesta. Kehitysvammaisten ihmisten itsenäisen asumisen yleistäminen edellyttää uudenlaista ajattelua ja vahvasti ryhmäasumiseen pohjaavan palvelukulttuurin uudistamista.

Lisätietoja:

Kehitysvammaisten Palvelusäätiö Toiminnanjohtaja Markku Virkamäki puh. 0207 713 501, markku.virkamaki@kvps.fi

<http://www.kvps.fi/rakentaminen-tukiasunnot>

Itsenäisen elämän aloittaminen oli melkoinen haaste sekä äidille että tyttärelle. Muutamat naapurustossa asuvat ikäihmisetkin olivat alkuun hieman huolissaan, kehitysvammaisen nuoren naisen itsenäinen asuminen kun oli heidän sukupolvelleen uutta.

Luottamus kasvoi, kun itsenäinen arki alkoi sujua. Vilppulan kunnan kehitysvammaisten perhetyöntekijä käy Riikan luona kaksi kertaa viikossa ja viivähtää pari tuntia hänen apunaan ja tukena.

–Yhdessä maksamme laskut ja opettelemme kaupassa käyntiä, teemme viikkosiivouksen ja harjoittelemme ruuanlaittoa. Pyykinpesusta ja tiskaamisesta selviydyin itsenäisesti, Riikka kertoo.

Läheisten ihmisten tukiverkosto tarpeen

Riikan itsenäistä elämää kannattelee läheisten ihmisten vahva tukiverkko: Sisarukset poikkeavat päivittäin koulumatkallaan, ja viikonloppuisin veljet tulevat mielellään yökylään. Vanhempien luona voi käydä aina, kun siltä tuntuu. Arkipäivisin tärkeitä ihmisiä ovat kunnan työtoimintakeskus Vilppulan Pajan ohjaajat ja työtoverit.

Öiseen aikaan yksinäisydentunteet valtaavat silloin tällöin mielen ja mietityttävät. Yksin asuminen ja yksinolo ovat Riikalle uusi asia, jossa hän tarvitsee vielä tukea.

Itsenäistymisen ja oma elämä ovat merkinneet Riikka Kaijanniemelle monien arkipäivien taitojen opettelemista.

